

BÜRK, R., JUNGBLUTH, J. H. /1985/: 140 Jahre Molluskenkunde im deutschsprachigen Raum 1844-1984. - Természettudományi Múzeum, Budapest, 1985, pp. 348.

Több, mint 140 évvel ezelőtt, 1844-ben jelent meg az első német nyelvű malakológiai folyóirat. Azóta az ilyen tárgyú tudományos irodalmat a német nyelvterületen egy vagy több folyóirat folyamatosan képviseli. Cikkeik összessége méltán egy "malakológiai adatbank" részének tekinthető.

Ennek a kiemelkedő értékű anyagnak megjelenését üdvözölhetjük most BÜRK, R. és JUNGBLUTH, J. H. összeállításában.

A kötet 12 malakológiai folyóirat cikkein alapszik. A szakos bibliográfiáknál azonban jelentősen többet ad: képet kaphatunk belőle a német nyelvterület, de lényegében egész Közép-Európa malakológiai tudományának történetéről.

A kötet bevezető része a bibliográfia létrejöttének körülményeit, a "malakozoológiai adatbankban" elfoglalt helyét, az összeállítás alapjául szolgáló folyóiratok kronológiai adatait és a bennük megjelent publikációk számának változásait ismerteti.

A kötet főrészét az irodalmi összeállítás adja. Itt először a szerzők abc-sorrendjében 4.230 közlemény bibliográfiai adatait találjuk, 265 oldalon. Ezt kiegészíti az a fejezet, amely az apró, vagy kisebb közleményeket sorolja fel ugyanilyen rendszerben, de számozás nélkül. Ez a rész mintegy 320 publikációt tartalmaz. A következő, kisebb fejezetek a nekrológokat, a malakológusok fényképeit, jubileumait, az életrajzokat, irodalmi listákat és felhívásokat, az irodalmi ismertetéseket és beszámolókat, a szerkesztőségi közleményeket, a társasági ügyeket, a Német Malakológiai Társaság taglétszám-változásait gyűjtik össze. Ezt követi a szerzők listája a publikációk tételszámára való utalással.

A következő fejezet címszavak alatt sorolja fel a publikációkat. Ezek a címszavak a bevezető részben találhatóak. 14 fogalomkörbe sorolt, összesen 85 címszóról van szó. Az utolsó fejezet a 12 malakológiai folyóirat részletes adatait közli.

A bibliográfiai kötetet az a számítógépes anyag egészíti ki, amely a publikációkban szereplő összes taxont fajig lemenően tartalmazza. Ez teszi lehetővé az adatoknak faj alapján való visszakeresését. Ezt az anyagot néhány múzeum, köztük a budapesti Természettudományi Múzeum rendelkezésére fogják bocsátani.

A bibliográfiai kötet jelentőségét, hasznosságát nem kell külön hangsúlyozni. Elég, ha az általános jellegű cikkek sokaságára és arra az adattömegre utalunk, amely a minket környező területek Mollusca-faunájára vonatkozik. A magyarországi malakológiai bibliográfiával együtt a két kötetet egyetlen magyar malakológus sem nélkülözheti.

Ilyen hatalmas munkában, mint ez a kötet, természetesen lehet hibát találni. Nem az elírásokra, nyomdahibákra gondolok, mert ezeket az összeolvasások, korrekturek során sikerült a minimálisra csökkenteni. Ugy tűnik azonban, hogy a publikációk címszavakhoz sorolása nem mindig következetes. Egyetlen példa: a kötetben a paleontológia fogalomkör kvartermalakológia címszava alá besorolt közlemények közül taláalomra kiválasztott 20-ból 4 tévesen lett ide sorolva. Természetesen lehetetlen olyan szakembert találni, aki "mindenhez ért", tehát az összes címszó alá tévedés nélkül tudja besorolni egy ilyen terjedelmes bibliográfia teljes anyagát, de talán 4-5, különböző területen dolgozó szakember közt körözve az anyagot, a tévedések jó részét el lehetett volna kerülni. Másik észrevétel, hogy az apró közlemények - tétel- / szám híján - nincsenek az utaló címszó alá besorolva. Így ne egyszer fontos taxonómiai és egyéb adatokat tartalmazó közlemények a megfelelő címszavaknál nem találhatóak meg.

A kötettel kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy a kiadás- / sal összefüggő nehézségek áthidalására a gépelési és nyom-

dai munkákat Magyarországon végezték. Így végül is - első-
sorban PINTÉR LÁSZLÓ fáradozásainak eredményeként - Magyar-
országon jelent meg a német malakológiai bibliográfia.
Büszkék lehetünk rá!

A kötet a Természettudományi Múzeumban, PINTÉR LÁSZLÓNÁL
szerezhető be. Ára 200 Ft.

Zu beziehen: Kultura Hungarian Foreign Trade Company,
Budapest, Pf. 149, H-1389, Hungary.

DR. KROLOPP ENDRE

